

ELLENZÉK.

Telefon sz. 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz. 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.

Nyilttérli cikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

Az „ELLENZÉK” előfizetési díja:

Egész évre 16 frt v. 32 korona. Negyedévre 4 frt v. 8 korona. Félévre 8 frt v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Törvény a szövetkezetekről.

Vége egy törvényjavaslat, melyet az a kormány beterjesztett, s a mely elsőrendű érdek kielégítését veszi célba.

Értjük ezalatt a hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslatot, melyet a kormány a képviselőház szerdai ülésén terjesztett a törvényhozás elé.

Az a törekvés, hogy arra alkalmas szervezet alakíttassék, mely a rendelkezésre adott anyagi eszközökkel a kisgazdák, iparosok és általában a korlátozott hitelképességgel bíró egyének hiteligényeit elégítse ki — egyáltalán nem mai keletű.

Tulajdonképen benne volt e törekvés irányzat már az 1848-iki törvényhozási alkotáásokban is, sőt azelőtt már a Széchenyi-korában konkrét alakban jelentkezett e törekvés, melynek nyomán helyi- és központi létesültek is állanak szövetkezetek.

Mindekkor azonban csak igen korlátozott mértékben elégíthették ki a hitel igényeket, mert valamennyiüknek csak korlátozott terjedelemben állottak a megfelelő eszközök rendelkezésre.

Leginkább hiányzott a megfelelő tőke és azok a segédesszerek, a melyek együtt alkotják azt az erőt, a mely arra szükséges, hogy csak bizonyos adott területen is eredményesen szolgálhasson a hitelkereső elem szükségleteit.

Az ugynevezett alkotmányos körök beállta után keletkezett községi hitelszövetkezetek áldásos működését megkönnyítette a kívánt tőke hiánya és a tőkeszerzés körül előfordult nehézségek. Kellő tőkeerő hiányában a szövetkezetek csak alig és drágán elégíthették ki a hitel igényeket.

És egyre általánosabban kezdett érezhetővé válni annak szükségé, hogy olyan hitelszövetkezetek létesíttessenek, a melyek míg egy felől kellő forgó tőkével és megfelelő biztonsági alappal rendelkezve, módját ejthetik annak is, hogy a hitelkereső elem igényeit, ezek nagyobb megterhelése nélkül elégíttessék ki.

Csak a gyors és olcsó hitelnyújtással lehet segíteni a kevésbé hitelképes osztályokon és csak az a hitelszövetkezet felelhet meg a hitel igénylők szempontjából a hozzá fűzött feladatoknak, a mely a hitelképesség mérlegelésénél nem alkalmazkodik kizárólag valamely adott

általános szabály és kölcsön nyújtási theroriákhoz, hanem egyszerűen szabadon mérlegelheti az adott körülményeket és ez alacsony a hitelképesség meghatározásával eltekint a formák merev alkalmazásától, úgy mindazonáltal, hogy a szövetkezet vagyonértékait a kockázattól megvédje.

Az a törvényjavaslat, melyet a kormány a Ház asztalára letett, a mult és jelenlegi állapotok — hitünk szerint — gyökeresen fog segíteni és e hitben csak örömmel vehetünk tudomást e kormány-tényről, mint olyanról, a mely általános szükséglet és helyesen megállapított eszközökkel van hivatva kielégíteni.

E törvényjavaslat szerint a kormány tetemes tökélet bocsát a központi hitelszövetkezet rendelkezésére, ezenkívül a biztonsági alapot a szükséghez képest felemelni fogja.

Ezzel meglesz adva ennek a központi hitelszövetkezetnek éppen az az eszköz, mely eddig javarészen hiányzott és felidézte azt, hogy a csekély tőkével rendelkező szövetkezetek a hitel igényeket csak igen szűk korlátok között elégíthették ki.

Másfelől nyilvánulni fog ez államilag segélyezett hitelszövetkezetek működésének eredménye abban is, hogy a kistőke által megvonott határok között is csak aránylag terhes kölcsönöket tudtak nyújtani, míg ezentúl aközponti védelme alatt működő helyi szövetkezetek megfelelő anyagi erő birtokába jutván, a hitel igények kielégítése terén gyorsabban járhatnak el és olcsóbb pénzt bocsáthatnak a szövetkezeti tagok hitelszükségleteinek kielégítésére.

Lesz még alkalmunk e fontos törvényjavaslat részleteiről elmondani a nézetünket. Ez uttal csak annak akarunk hangot adni, hogy a kormány ezen javaslata végre egy olyan törvényhozási mű, a melyet pártkülönbség nélkül megelégedéssel fogadhat az ország.

Az ideje tényleg már nagyon is elérkezett annak, hogy a nemzet egy nagy kontingensének, a korlátozottabb hitelképességű elemnek eddig ki nem elégített szükségletein segítsen egy a társadalom, mint az állam, s reméljük, hogy a vállvetett működésnek meg lesz a kívánt sikere.

Hadd lássuk a javaslatokat.

A kiegyezési javaslatokról a legutolsó hír az volt, hogy április 20-án vagy 21-én beadják. Ez a nap is már veszedelmesen közeledik, de azért még semmi komoly készletet nem látunk a magyar kormány részéről; csupán egy osztrák lapba, a „Neue Freie Presse”-ben olvastuk a huszféle javaslat vázát, melyeket a parlamentek elé fognak terjesztani.

A mennyit az osztrák javaslatokból — látunk, a Magyarországra nézve származó előnyök, melyeket annyira hirdettek, nagyon kicsire, inkább megint formai, parádés előnyökre redukálódnak; ellenben a — fogyasztó közönség, még pedig úgy az osztrák, mint a magyar, s valószínűleg inkább a magyar, a kiegyezés örve alatt ismét nagyobb terhet kap a nyakába.

Ugy látszik, a kormány ígérete által lekötött s felhivatalos matematikusai által már sokoldalról igazolni próbált kvóta emelésnek összegét úgy akarják ellensúlyozni a költségekben, hogy a fogyasztási adók — emelésével a közönségben veszik meg. De hiszen az osztrák kincstár még nagyobb arányban fog nyerni az emelésből: hogy jut akkor hozzá, hogy még nagyobb kvótát is kicsikarjon tőlünk? — A cukoradót felével, a söradót több mint felével, a szeszadót harmadrésével (a mi igen tekintélyes összeget tesz) emelnék. Ebből aztán kipréselhetik a teugerszeti költségvetés félszáz millióját is a hátralévő — kilencz év alatt.

A magyar iparosok, a kiknek szintén bőrére megy a kiegyezés, gyűlést tartottak. Budapesten és állást foglaltak az önálló vámtérlet mellett.

Ennek a most már jogilag tisztázott követelésünknek teljesítése juttathatna egyedül bennünket abba a helyzetbe, hogy a magunk érdekei szerint rendezkedjünk be, s olyan vámszerződésre lépünk Ausztriával, mely anyagi érdekeinket nem szolgáztatja ki a jogilag nem létező, — de tényleg nem mindig uralkodó Gesamt-Staatnak. A tervezett kiegyezés, a mint az osztrákok eljárásából látszik, nagyon jól láthatjuk, további megatolása Magyarországot egészenes fejlődésének. De ezt nincs bátorsága a kormánynak nyitni b-vallani. Sőt e bátortalanosság hiányát még menthetnők, ha nem lenne meg az a bűne, hogy a kiegyezés megújításának ilyen alakban való szükségét is hirdesse és bizonyítsa.

Háboru előtt.

Alig kételkedhetünk immár, hogy a háboru ki fog történi Észak-Amerika és Spanyolország közt. Mac Kinley üzenetében minden van, — csak a béke komoly szándéka nem, Amerika csak időt akar még nyerni, hogy

befejezhesse készleteit s aztán a gazdag parvendi telhetetlenségével ráveti magát a megnyomorított Spanyolországra.

Washington április 14.

A képviselőház heves jelenetektől fészakított, izgatott vita után 324 szavazattal 20 ellenében jóváhagyta a külügyi bizottságának többsége által elfogadott jelentést. A képviselőházi külügyi bizottság kisebbségének jelentését 191 szavazattal 150 ellenében elvetették.

A szenátus elnapolta ülését a nélkül, hogy határozatot hozott volna. — Az ülésen szenvédeyes jelenetek voltak.

A szenátusi bizottság többségének jelentése azt követeli, hogy haladéktalanul ismerjék el Kuba — függetlenségét, alakítsák meg a független kubai kormányt s az Egyesült-Államok lépjenek közbe, hogy a kubai háboru véget érjen. A jelentés így végzi; Ha Spanyolország az Egyesült-Államok akciójában okot látna a háborura, akkor az amerikai nép, a mely bizik akciójának igazságos voltában, elfogadná az eredményt.

Washington, április 14.

Az a nagyfokú izgatottság, mely a képviselőházban a külügyi bizottság jelentésének tárgyalása alkalmával uralkodott, sajnoslatos jeleneteket idézett elő. A képviselők leirhatatlan izgatottságban, egyesek örlétként hadonázva rohantak folyosón és a padok közt ide-oda.

Bartlett képviselő egy könyvet dobott Brunn képviselő felé. Brunn azonban kitért, úgy, hogy a könyv csak surolta arcát. Egyes képviselők gyalázó kifejezésekké, mint: canaille, hazug, illeték egymást. A nyugalmat helyreállíthatják, mire aztán elfogadták az előzetes kérdést, a mely szerint minden part szövetségének beszéde 20 percig tarthat.

Washington, április 14.

Az utóbbi napok izgatott hangulata az alsóház legutóbbi ülésén viharosan tört ki. Alig, hogy a külügyi bizottság határozati javaslatát olvastuk föl, a radikális republikánusok felemelkedtek helyeikről és éktelen lármát csaptak, mi alatt a többséget a legdurvább sértésekkel illették. Banditák! alaválók! hazugok! és hasonló kiáltások hasították a levegőt.

A megértettek feléjük rohantak és egy pillanat alatt a tanácskozó terem elkeveredett verekezés színhelye volt. Pofozkodtak, verekedtek és vastag fojánusokat vagdosztak egymás fejébe, mialatt pokoli zaj és kiabálás hallatszott.

Az elnök megparancsolja a szolgának, hogy csináljon rendet és a pedellus a verekedők közé keveredik és vállléréssel akarja őket észretéríteni, de a verekedés hevében senki sem ügyelt rá. Jó ideig tart a küzdelem, míg az agg Henderson tábornok erőlyesen közbe nem lép. Fenyegetőleg emeli fel botját, közölköl áll a verekedőknek és stentori hangon felkéri őket, hogy legyenek tekintettel a Ház méltóságára. Szavai hatásosak voltak. A verekedők eleresztik egymást és a tanácskozást folytatni lehet, de a kedélyek jó soká nem csillapodtak le.

vani — az ember származásáról irt művésnek utolsó fejezetében foglalt adatokat. Ott megtalálhatjuk, hogy föltérésük csak tíres előítélet s hogy pl. a délamerikai alpanoknál, sőt a Fidsi szigetekben élő emberevőknél is az eladott leány gyakran elsőbbséget a vőlegényétől — ante consummationem — s a vadonban bolyong addig, míg az el nem jön érte, a kihez szíve ellenállhatatlan erővel buzza. S hogy az állatok iránt se legyünk oly igazságtalanok, mint saját gyermekeink iránt, ugyanott részletesebb adatokkal van bizonyítva, hogy a nőnemű állatoknál igenis megvan a szabad választás és természetű joga, „le droit divin” isteni jog, mint Chamfort bölcsen mondja. Egyedül csak az emberi észnek adatott meg az az óriási aberráció, hogy az ő természetű törvényen érdekeivel átgázoljon és saját fajtaját rontsa meg a legfontosabb természeti szabadság mértékétlen bilinc-be verésével. Nem az élet-hivatás egyenlőtlenségében, hanem a tökéletlen házassági rendben van kifejezve a modern nő igazi rabszolgasága.

(Vége következik.)

Az asszony bosszuja.

— Angol regény. —

Az ANGELA szerzőjétől.

Fordította: Amica.

II.

(Folytatás.)

(5)

— Mit csinál maga egész nap? Olvas vagy dolgozik? — kérde Molly.

— Olvasok-e? — Éva bámult.

Zola újabb cikke.

Páris, április 14.

„Újabb gyalázatoságok” czimmel Zola ismét cikket közöl az Aurore-ban.

— Az volt a szándékom — írja Zola — hogy az újabb tárgyalásig, a mely a versaillesi törvényszék előtt fog végbemenni, teljesen hallgatni fogok. Ezt tartottam korrektnek és mindazt, a mi mondani valóm van, bíráim számára tartom fenn. De azt ez üldözést, a melyben részem van azért, mert az egyszerű igazságot kimondtam és csakis az igazság kiderítését követeltem, többé hallgatással nem mellőzhetem. Ama nyílt levelem, a melyet pár hónappal ezelőtt a közfarsaság elnökéhez intéztem, nem volt egyéb a megbotránkozás felkiáltásánál Franciaország minden becsületes embere és az egész világ előtt.

S mit csinált azzal szemben a hadügy-miniszter? 800 sornyi levelemből, mely tele volt igaznál igazabb vádakkal és konkrét bűnösök felsorolásával, tizenöt sort ragadt ki és e miatt állított esküdtzéskelő! Azok a rémes vádak, azoknak a számos igazságtalanságoknak a felsorolása, mind hiába volt, kerülték, mint a rémlátományt; hanem talált a miniszter tizenöt sort, a mely legkevésbé sem volt alkalmas arra, hogy engem bepanaszoljon és a mely ennél fogva csak igen csekély mérvben nyújtott nekem alkalmat bizonyítékaim beterjesztésére: ez képezte a per anyagát, hogy elítéltessem minél biztosabban legyen kiszűrhető. Kisdéd játéka egyszerűen abból állott, hogy a törvény-cikk bettje mögé rejtőzött és csak a perbeidőzésben foglalt tizenöt sort inkriminálta, mely védekezésemet megbénította, sőt védekezési jogomtól megfosztott.

Ez az átkozott ámtás, a mely az ellem nem emelt vádában nyilvánul, ez az alávaló jesuitikus és sötét procedura minden tisztességes embert megbotránkoztatott. A másik, most indított per manőver azonban csalfa és szédelgés dolgában messze felülmúlja az előbbi, mert itt legalább a jogszűrség látszatát iparkodtak megőrizni és akaraton kívül is nyitva hagytak egy ajtócskát, a melyen a világosság fénye mégis némileg behatolhatott, noha véres következményekkel járt volna, ha a titkos okmányokra vonatkozólag intézkettünk volna kérdéseket, — a melyek alapján Dreyfus, az ártatlan áldozat elítélése történt.

Most azonban még sokkal gondosabban ügyelték arra, hogy úgy suttogjanak bennünket, hogy senmi irányban se mozoghassunk. Jói és higgadtan megfontolt szemérmelenségre mutat az ellenem emelt újabb vád, a mely az elsőnek is csak kivonata és összesen — három sorra szorítkozik. Igenis arra vetemedtek, hogy engem megessenek és megfojtsanak a nélkül, hogy hangot adhatnák. Azt mondom, hogy a törvényszék elé idézésnek ez a módja nagyon hasonlít a közönséges orgyilkosághoz.

Ezenél Franciaország és az egész civilizált világ előtt denuncziálom ezt az újabb alávalóságot, melyet elkövetni merészelnek. Az egész vádból három sort emelnék csak ki. Miért? Miért nem ismétlik legalább a tizenöt sort?

Nem hiszem, hogy ebben a házban egy könyv volna.

Hozzá szokva, a hogy Molly volt, hogy a ház tele legyen könyvekkel, az Éva beszéde hihetetlennek látszott előtte.

— A nagybátyám soha sem olvas hirlapokat, vagy könyveket; vagy — vagy valamit? — dadogta meglepetésében.

Igen, hébe hoba egy-egy hirlapot, válaszóla Éva könnyedén. Nektun lincszidőnk az olvasásra; sok dolgunk van a lincszidővel, és mindennel.

— Én azt gondolom, hogy magának sok varrni valója van ennél a házánál?

— Nincsen — én nem varrok; kinem állhatom az olyan pepecselő munkát! — válaszoló Éva.

Czigány vér volt benne, és bármiféle ülő munkával foglalatalkodni, gyűlölet lett volna neki. Szeretett egyik kottagéból a másikba menni, az asszonyokkal focsogni, s házból ki s be járni minden alkalommal, semmit sem csinálni, — és még is mindig mozogni.

Ezen az estén, ámbár fáradt kellett, hogy legyen, nem ült le tíz perczig. Kiment a szobából, hogy a csarnokban Mártával beszéljen, felszaladt a lépcsőn egy ruhát vagy kalapot lehozni, hogy Mollynak megmutassa, czeletlenül ügyeltett egyik szobából a másikba, becsapva az ajtókat maga után, és a Roxhamban történt kalandjait beszélte el a cselédnek.

Társának a nyugtalan Mozdulatai és hangos beszéde főfájást okozott Mollynak. A lefekvés idejét óhajta várta. Egy másuttan teltek az órák — tizet, aztán tizenegyet tított az óra, midőn egy másik tartalmas étkészhez terítették asztalt, melyhez Éva derekasan hozzá látott. Nevetett, Mollyt kaka bűlnék nevezte — a miért nem evett többet. — Elűtötte a tizenkettőt — és a le-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1898. Április 15.

Szeralem és házasság.

— Egy kényes théma. —

Irtá: Tauber Kornél.

(Folytatás.)

A kérdést a legújabb korban nem kimint vizsgálta meg először alaposan, a kor legnagyobb pesszimistájának a szerelem metafizikájának irt tanulmánya előtt, a Darwin nevével is, annyiszor és oly gyaláztatón visszaélt. Ime Schopenhauer méltatáron veti vissza ezt az óriási tévedést s roppant bizonyítással az igaz szerelem pártjára áll.

Romeo és Julia, Heloise, Werther, Faust és Margit alakjaira utalva így fakad egy-nyerre ki:

„Lehetetlen, hogy az emberi természetre nére idegen, annak ellentmondó, tehát pusztán a levegőből kapott képzelmű és mindegyikben méltó lehetett volna a költői érdeklődésre, ha nem volna benne igazság és művészi szépség.”

A nagy pesszimista tehát az igaz szerelem valószínűségének védelmére kel a kor ellen, sőt azt transcendentális magasságra emeli. És mellette szól, hogy Darwin, mikor a szerelmi élet küzdelmeinek okait nyomozza, egyenesen Schopenhauerre hivatkozik, a ki

ebben a kérdésben a nagy angol tudós előtt törté az ösvényt a tudatlanság sötét ös-erdejében.

Álljon itt ez a tétel is, mivel a leplet épen a mi kérdésünk derekáról lebbenti föl:

„Valamennyi szerelmi cselzövénynek, akár komikusak, akár tragikusak legyenek is azok, a végeztélja valóban nagyobb jelentőségű, mint minden más cél az emberi életben. A mi körül irt az egész forog, nem csekélyebb, mint a jövő nemzedéknek minősége . . . nem az egységes személyeknek, hanem az egész jövő emberiségnek jó és rossz sorsa.”

Latinra fordítván a szót, az összes természet-tudományi nyomozás végeredménye az, hogy a szerelem a maga óriási küzdelmeivel, tengernyi irodalmával, festészetével, szobrászatával, zeneművészetével, párbajaival, öngyilkosságaival együtt nem egyéb, mint meditatió compositionis generacionis futurae.”

Azok számára pedig, a kik latinul nem tudnak, szerényen följajlanom az én technikus terminusomat, ha különös is valamelyest:

„A szerelem nem más, mint ez a küzdelem, melyet a még nem létező utódok megválasztása végett folytatnak.”

Ami ezután következik, az minden tudomány heves tiltakozása az ellen — a mihez az én szerény megjegyzésemet is csatolom, — hogy ez az elemi igazság az emberi méltóság és a szerelem fonságának lealacsonyítása s az embernek az állatiasság színére való letaszítása volna.

Ez csak a tudálékosság és a polgári bambaság álláspontja. A természettudomány és maga az etika is épen erre a sarok-igazságra építi föl az igaz szerelem ténét és épen ezen a gránitpiedesztálon állva lesz valóban

nagygyá és ferkölcsileg is szebbé Romeo és Julia, valamint minden igaz szerelmes alakja.

Sőt maga a szerelem transcendentalis természeté is csak ezáltal nyeri meg valódi fensőbbiségét a praktikus előítéletek feneklő posványai fölött.

Mert im, ebből a tételből minden közeletű házassági életszabály csufjára egyenesen az következik, hogy borzasztó módon nem mindegy az, hogy a nő kihez megy férjhez és a férfi kit vesz nőül: Maga, a sziklafokon álló tudomány hirdeti irt a két szerelmes lény egymáshoz valóságának szigorú tennát a szentimentalizmus és regényesség szilangjai nélkül.

A megállapított igazság az, hogy a föllobbanó heves szerelemben a jövő nemzedék harmoniája csendül meg először. Az örökké tartó faji élet egyik napjának hajnalhasadása az. Mint az egyéni öntudat és az élet titka, úgy az is el van vonva, igaz, az emberi értelem elől, hogy a szerelmes pár, mely tulajdonságokat talál egymásában, de a fölfogható tény mégis csak az, hogy kivált a nőre nézve sokszor az undorodásig és legmélyebb erőltői nyomorig nem mindegy az, hogy ehhez, vagy ahhoz a férfhoz megy-e nőül? És nem mindegy a férfira nézve sem (tanukodják ez igazság mellett a házasságbontó férfiak igen nagy száma), hogy kit kapott feleségül?

A kik Darwinra szeretnek hivatkozni, s az érdekházasságokat az ő állatjajai és vadembereivel mentik, nagyra nyílt szemekkel olvashatják el, — ha szoktak ilyesmit ol-

HIRDETÉSEK.

Kereskedelemügyi m. kir. Minister.

Sz. 81591—1897.

345—898. I. 898. é. hiv.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Az Alsó-Fehérvármegye területén átvonuló gyulafehérvár—topánfalvi állami közút 22.91—25.3 km. szakaszának kiépítési munkáinak biztosítása iránt **folyó évi április hó 25-ik napjának déli 12 órákor** a kereskedelemügyi miniszterium I/B szakosztályának helyiségében (Albrecht-ut 1. sz.) valamint a nagyenyedi állam-építészeti hivatalnál zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

A 32664 frt 78 kr. vagyis harminczkétezerhatszázhatvan-négy forint 78 kr. összeg erejéig engedélyezett költség után számítandó és az általános feltételekben előírt 5%-nyi bántpénz letételét igazoló adóhivatali (állam-pénztári) nyugtával felszerelt zárt írásbeli ajánlatok a kitűzött időpontig a nevezett államépítészeti hivatalnál, vagy a kereskedelemügyi miniszterium segédhivatali főigazgatóságánál nyújtandók be. — A későbbben érkezett ajánlatok figyelembe vételű nem fognak.

A szóban levő munkára vonatkozó művelet, általános és részletes feltételek, a nevezett államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Budapesten, 1898 évi április hó 4-én.

286. 2—3.

Kereskedelemügyi m. kir. minister.

A kolozs-monostori határon közvetlen az országot mellett 55 hold tagosított birtok

részben szántó, részben kaszáló a z o n n a l haszonbérbe adó!!

Értekezhetni: Kálmonostor-utca 9. szám. 287. 1—3.

Nagyobb vételnél árendedély!

Fűszer, Liszt, Rum, Likör!
Legjobb minőségű búkk és cser

Tűzifa
WERTHEIMER VILMOS-nál

Széchenyi-tér, Babos-palota sarok üzletben, és saját házában Széchenyitér 33. sz.

Vágott tűzifa 50 kg. felül bármennyi, minden időben leggyorsabban házhoz szállítva.

Petrozsényi első minőségű **salon-köszén** és búkkfa-szén nagy raktár. 1024. 34—00.

Nagyobb vételnél árendedély!

Főuri házhhoz
május havi belépéssel egy jó szakács- és gazdasszony kerestetik!

Ajánlkozások levélbéllyeggel ellátva e lap kiadóhivatalához küldendők. 277. 3—3.

PRIMA minőségű zab, vetni való
jutányos áron kapható az Erdélyi Gazdasági-Egyletnél.

289. 1—6.

A BIKSZÁDI ásványos gyógyvizet,

mely egyedüli a maga nemében, több hírneves egyetemi orvostanár és hírneves vidéki orvosok, hatásánál fogva fölébe helyezik a külföldi és drága Selters és Gleichenbergi vizeknek. — Gyógyító hatása a BIKSZÁDI ásványos gyógyviznek kitűnően bevált idült és heveny légcsőhurut, hangszálag hurut, vérköpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tüdőcsucs hurutnál és kezdődő gümö-kornál, továbbá kitűnő eredményt értek a bikszádi víz alkalmazása által emészthetlenség, idült- és heveny gyomorhurut, máj- és epe holagbántalomnál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknél, a nyirok renyhe keringésénél, valamint görvéllykóros daganatoknál, heveny- és idült női bántalmaknál mint specifiem vált be.

Arilappal és ismertető könyvecskével bérmentve szolgál a kutkezelőség (Bikszád, Szatmármegye.) 272. 2—10.

Bérlők: **ALMER LAJOS** és **KÁROLY** nagybányai lakosok.

Kizárólagos főraktár Kolozsvárt: **Kónya Sándor** fűszer- és csemege-kereskedésében.

Üzlet áthelyezés!

Szíves tudomásul kívánom adni, úgy a helybeli, valamint a vidéki n. é. közönségnek, hogy a Főtéren 20 év óta fennálló

fűszer-, csemege-, bor- és ásványviz-főüzletemet

— a ház lebontása következtében —

folyó évi április elsejétől kezdve áthelyezem

ugyanasak a **főtér 9. sz. a báró Josika-palotában levő jelenlegi fiók-üzletembe.**

A n. é. közönség eddig irántam tanusított szíves pártfogását továbbra is kérve kiváló tisztelettel

191. 10—10.

Kónya Sándor.

A főüzlet összes berendezése olcsó árban eladó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Bernstein padló-fénymáz, Pillanat padló-fénymáz, Email Glasur fehér és színes, fest és fényez egyhuzamban.
A MARX LAJOS Bécs, Mainz és Szentpétervári fény- és festékgyárából.

Gyorsan száradó, tartós és mindenivel kezelhető fénymáz, padlók, konyhabutorok és bármiféle fa, vas fagyó bádog házi eszközökre. Kitűnő mosható festék falra, konyhai öblítő helyeken. Raktára: Gergely Ferencz, Biasini Sándor és ifj. Pere Istvánnál. 246. 3—12.

Eladó birtok!

Szilágymegyében, Szilágy-Ardó községben 127 hold belső és külső birtok

előnyös feltételek mellett eladó!!
Értekezhetni az Udvarhelymegyei takarékpénztárnál Székely-Udvarhelyen. 288. 1—2.

Gyümölcsfák!

dus választékban, gyümölcsfa-alanyok, boggyógyümölcs-cserjék, spárgagyökér, vadszőlő stb.

Legjobban és legolcsóbban kaphatók: **CASPARI Fr. és társai** kitűntetett faiskolájából

Medgyesen, (Nagy-Küküllőmegye.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve! 167. 11—15

Elismert legjobb mosószert!

LESSIVE PHÉNIX

Kapható:

Kolozsváron: Flora Gyula, Gergely Ferencz, Havas Lázár, Haraszthy Jenő, Hirschfeld Sándor, Jeney Lajos, Kónya Sándor, Pap Ernő, Pap László, Papp Kristóf, Segesváry és Társa, Szele Márton, Wertheimer Vilmos, Zsilinszky Antal cégeknek.

Gyulafehérváron: Jakabfy Albertnél.

Nagyszebenben és Segesváron: J. B. Mischbacher cégnél.

Brassóban: J. L. Hesthaimer cégnél.

Marosvásárhelyen: Simon Ferencz cégnél.

Gyár: Osztr.-Magyar Monarchia részére:

Vác.

198.

9—10.

ROBEY & COMPANY.

gépgyárosok

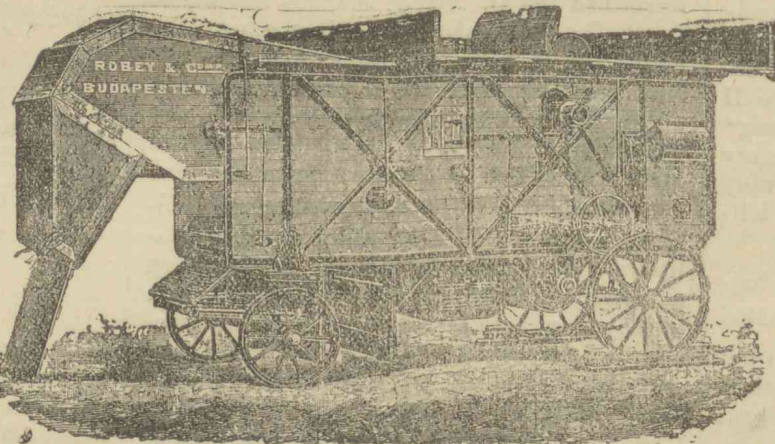
Budapest, IX., Rákos-utca 7—9. szám

(az iparművészeti múzeum mellett.)

Legelső gyártói a vaskeretes cséplőgépeknek.

Gőzmozgonyok, cséplő-gépek, kazalrakó gépek, uti mozdonnyok, vízszint fekvő talapzatos gőzgépek, Cornwall gőzkazánok, magas nyomású vagy Compound „Robey” stabil-gőzgépek mozdony-kazánok, malmok és malom-berendezési tárgyak.

Árjegyzékek és költségvetések kívánuatra ingyen és bérmentve.

289. 2—12.

Legjobb minőségű Raphia-hárs.

FRISS MAGVAK!

IFJ. PERE ISTVÁN

magkereskedésében

Kolozsvárt, Hid-utca 29. sz. Postával szemben.

Nagy választékban kapható:

Szavatolt csiraképes legjobb minőségű friss

KONYHA-KERT

mező-gazdasági- és

virágmagvak

209. 4—5

Mag-esáva vetőmagvak üszők betegségei ellen.

METEOR 1898.

a legtükéletesebb- és leg

kerékpár

Minta-raktár és képviselő

Tauffer Ferencz Utódánál

241.

Kolozsvárt, belközép-utca 5. sz.

Alólirottak van szerencséje a n. é. közönségnek az ide

idény alkalmából

kitűnő, legjobban leraktározott a legkedvezőbb feltételek és árak mellett

SÖREIT

ajánlani.

Első erdélyi Habermann János utód

féle gőzsörfőződe,

Nagy-Szebenben.

280. 2—6.

A kolozsvári közúti vasút részv. társ. mint a Magyar általános hitelbank szén-osztályának

erdélyrészi vezérképviseletése

elfogad megrendeléseket úgy fuvarokban — 100 kgr-tól kezdve — valamint kocsirakományokban szállítandó L u p e n y i (urikány szilivölgyi) legkiváló minőségű darabos-, salon-, koczka-, dió-, rostált és portmentes akna- és kovácsoló-köszénre,

továbbá:

Felső-sziléziai legkitűnőbb minőségű koczka- és dió- p i r s z é n (k o a k s z.)

Állandó nagy raktár: A közúti vasút forgalmi telepén. Bármily minőségű köszén, — illetve p i r s z é n anyagban megrendelésre akár fuvarokban, akár pedig kocsirakományokban kívántatnék a szállítást azonnal és a legpontosabban fogantatottat.

A befuvarozás kizárólag a közúti vasút saját szénraktárából történik.

Erdélyi állomásokról beérkező megrendelések a legrövidebb idő alatt — közvetlen a lupényi köszénbányák által — teljesíttetnek.

A közúti vasút anyagraktára elfogad továbbá megrendeléseket a legkiváló méterenként és kocsirakományonként saját raktárából azonnal hazaszállítandó I. rendű búkk tűzfára.

Iroda: Belmagyar-utca 6. sz. Távbeszélő állomás: 97.

Raktár: a közúti-vasút forgalmi telepén közraktárak mellett. Távbeszélő állomás: 155.

Megrendelések elfogadtatnak: Reményik L. és fiai főtér, Kis Erőfőtér, Kónya Sándor főtér, Szele Márton főtér, Boskovics József belmagyar-utcai, P a p Ernő belhid-utcai, Weinberger és Thaler belmagyar-utcai üzletében Kolozsvárt. 967. 28—29.